

Titel: Bemærkninger til Hjelmslevs Indlæg om morfologi og syntaks, [Bemærkning] 023-0010

Citation: "Bemærkninger til Hjelmslevs Indlæg om morfologi og syntaks, [Bemærkning] 023-0010", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 5. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_023-shoot-wNKS-2757_0000_023_Bemaerkning_0010_p5_bP4_TB00003/facsimile.pdf (tilgået 27. maj 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Tillæg II.

Bemærkninger til Togeby's Skema over Helheder 24/1 1948

Skemmet synes at sammenblande, hvad PD adskiller som Helheder og Enheder, idet Figurer, Glossemer, Taxemer, Elementer if. Pd. maa regnes for Enheder (indgaaende i Klasser).

Modsetningen mellem Figurer og Tegnindhold synes hverken at stemme med PD eller LHj. Hos Hj. er denne Modsetning (efter min Mening med Urette) trangt tilbage til Fordel for den fuldstændige Parallellisme mellem Udtryks- og Indholdstaxemer; det er altsaa næppe i Overensstemmelse med Glossematikkens inddele Figurer i Taxemer og Glossemer; endvidere har Tb givet Glossemerne den Definition, der tilkommer Taxemerne, og dermed gjort Taxemerne til en "større" Enhed end hos Hj. Endelig indses det ikke, hvordan Helheden Tegnindhold, der jo maa være monoplan, kan "defineres" som "Tegn", der jo er ambiplane eller hvordan Elementer adskilles fra Taxemer og Glossemer; en nøjere Motivering synes påkrævet, hvis denne ændrede Systematik skal anerkendes som et Fremskridt.

Ser vi paa tredje lodrette Kolonne, ~~xxxxxxxx~~ bliver vi mindet om en vigtig Forskel mellem Udtrykstaxemer (Tegnmarker) og Indholdstaxemer (if. PD: simplexe Tegn, hvis Sum har fælles Designatum med et givet Tegn), nemlig at Fonemer og Grafemer manifesteres i en given Rækkefølge, medens Indholdstaxemerne egentlig slet ikke manifesteres, men først erkendes ved Sammenligning mellem Tegn og Akxi Tegngrupper med fælles Designatum; her giver det altsaa absolut ingen Mening at tale om Rækkefølge.

§ 4. Kolonne synes det upraktisk Terminologi at skelne mellem Syntagmer (lig Sætninger?) og syntaktiske Helheder. Hvis Ordnes Dele er Elementer, maa Syntagmerne Dele vel være Ord?

Til Relationsangivelserne bemærkes følgende: ~~xxxx~~ det er ikke indlysende, at der er Solidaritet mellem Taxemer inden for samme